

Ensisaapumistoiminnan ohje toimijoille

(Eviran ohje 18401/1)

Tuonti- ja markkinavalvontayksikkö

Ensisaapumistoiminnan ohjeet toimijoille

ENSISAAPUMISTOIMINNAN OHJEET TOIMIJOILLE

SISÄLLYSLUETTELO

sivu

1 Ensisaapumisvalvonta	3
1.1 Yleistä.....	3
1.2 Lainsäädäntö.....	3
1.3 Määritelmät.....	3
2 Rekisteri ensisaapumistoimijoista ja -paikoista	5
3 Ensisaapumistoimijoiden tekemät ilmoitukset	6
3.1 Ensisaapumistoiminnan aloittamis-, olennainen muuttaminen- ja lopettamis-ilmoitus	6
3.2 Kuukausi-ilmoitus vastaanotetuista lähetyksistä	7
4 Eviran luettelo vastaanotetuista lähetyksistä	7
5 Eläimistä saatavat elintarvikkeet.....	7
5.1 Eläimistä saatavien elintarvikkeiden luokittelu	7
6 Toimijan omavalvontasuunnitelma ensisaapumistoiminnan osalta.....	8
6.1 Yleistä.....	8
6.2 Eläimistä saatavia elintarvikkeita vastaanottavan toimijan omavalvontasuunnitelma ensisaapumistoiminnan osalta	9
6.2.1 Kuukausi-ilmoitukset vastaanotetuista lähetyksistä	9
6.2.2 Kuvaus vastaanotettavien lähetysten tarkastamisesta	9
6.2.3 Toimenpiteet havaittaessa epäkohtia	11
6.2.4 Näytteenotto- ja tutkimussuunnitelma.....	11
6.2.5 Kuvaus kirjanpidosta.....	11
6.3 Eläimistä saatavia elintarvikkeita välittävän toimijan omavalvontasuunnitelma ensisaapumistoiminnan osalta	12
6.3.1 Kuvaus ilmoitusten tekemisestä	12
6.3.2 Kirjanpito.....	13
7 Salmonellaa koskevat erityistakuut	13
7.1 Lainsäädäntö.....	13
7.2 Erityistakuuasetuksen 1688/2005 vaatimukset	13
7.3 Tulkintoja liittyen asetuksen 1688/2005 kaupalliseen asiakirjaan ja salmonellatutkimuksiin	14
8 Omavalvontasuunnitelman hyväksyminen ensisaapumistoiminnan osalta.....	15
9 Lähetyksen palauttaminen lähtömaahan.....	16
9.1 Kaupallinen palautus	16
9.2 Viranomaisen hylkäämä lähetys.....	16
10 Ohjeen päivittäminen.....	16
11 Internet - linkkejä	17
12 Eviran yhteystiedot ensisaapumistoimintaan liittyviä yhteydenottoja varten	17
LIITTEET	18
TIEDOKSI	18

1 Ensisaapumisvalvonta

1.1 Yleistä

Elintarvikelaissa (23/2006) sekä maa- ja metsätalousministeriön ensisaapumistoiminnasta antamassa asetuksessa (118/2006) säädetty eläimistä saatavien elintarvikkeiden ensisaapumisvalvonta perustuu toisesta jäsenvaltiosta Suomeen toimitettavien elintarvikkeiden mahdollisesti aiheuttamien terveysvaarojen arviointiin.

Paikallinen ensisaapumisvalvontaviranomainen suorittaa valvonta-alueellaan ensisaapumisvalvontaa Eviran kanssa tekemänsä sopimuksen ja Eviran ensisaapumisvalvontasuunnitelman mukaisesti (EtL 42 §).

Ensisaapumisvalvonta toteutetaan riskiperusteisesti ja tasapuolisesti muista Euroopan unionin jäsenvaltioista Suomeen suuntautuvaan tavaravirtaan ja toimijoiden ensisaapumistoimintaan kohdistuvilla tarkastuksilla.

Ensisaapumisvalvonnassa kiinnitetään erityistä huomiota komission asetuksen EY 1688/2005 mukaisten salmonellaerityistakuiden täyttymiseen (sian-, naudan- ja siipikarjanliha sekä kananmunat) sekä muihin ns. riskielintarvikkeisiin (kypsentämätön liha, raakalihavalmisteet, lihavalmisteet, elävät simpukat ja äyriäiset). Lisäksi valvontaa kohdennetaan ottaen huomioon vastaanotettujen tuotteiden määrä ja laatu.

1.2 Lainsäädäntö

Ensisaapumistoimintaan ja sen valvontaan liittyvää lainsäädäntöä:

- elintarvikelaki (EtL) 23/2006
- maa- ja metsätalousministeriön ensisaapumistoiminnasta antama asetus (ESA) 118/2006
- EY:n eläimistä saatavien elintarvikkeiden hygienia-asetus (853/2004)
- EY:n salmonellaa koskeva erityistakuuasetus (1688/2005) (erityistakuuasetus).

1.3 Määritelmät

Eläimistä saatava elintarvike

Eläimistä saatavalla elintarvikkeella tarkoitetaan EtL:n 6 §:n ja EY asetuksen 853/2004 1 artiklasta johtuen sellaista elintarviketta, jonka valmistusaineet ovat yksinomaan eläin-peräisiä tai sellaista elintarviketta, jossa kasviperäinen aines on yhdistetty prosessoimattoman eläinperäisen aineksen kanssa. Myös hunaja ja veri kuuluvat eläimistä saataviin elintarvikkeisiin.

Elintarvikkeiden terveys- ja tunnistusmerkinnöistä säädetään asetuksen 853/2004 5 ja 6 artiklassa ja liitteen II jaksossa I.

Terveysmerkki

Ruhon osiin on leimattu soikea terveysmerkki, joka sisältää valmistusmaan nimen tai lyhenteen, laitoksen hyväksymisnumeron ja EY-lyhenteen.

Tunnistusmerkki

Eläimistä saataviin elintarvikkeisiin, niiden kääreisiin tai pakkauksiin on liitetty soikea valmistusmaan nimen tai lyhenteen, laitoksen hyväksymisnumeron ja EY-lyhenteen sisältävä tunnistusmerkki. Tätä merkkiä kutsuttiin aiemmin myös terveysmerkiksi. Jos pakkaus sisältää paloittelua lihaa tai muita eläimen osia, täytyy merkin olla kiinnitettyä niin, että se tuhoutuu pakkausta avattaessa.

Jos lihan pakkaus sisältää useampia erillisissä kääreissä olevia tuotteita, on tunnistusmerkinä pääsääntöisesti oltava sekä pakkauksessa että kääreissä. Teollisuuden raaka-aineeksi tarkoitettujen lihojen osalta riittää kuitenkin merkinä vain pakkauksessa. Jos lihapakkaus sisältää useampia erillisiä kääreitä, joissa ei ole tunnistusmerkinä, ei pakkauksen sisältöä saa jakaa lähetettäväksi useampaan eri elintarvikehuoneistoon, vaan pakkauksen sisältö voidaan purkaa vasta lopullisessa määränpäässä.

Tunnistusmerkki saadaan liittää myös sellaiseen yhdistelmäelintarvikkeeseen (EY asetus 853/2004 1 artikla, 2-kohta), joka on valmistettu kyseisen asetuksen mukaisessa laitoksessa (EY asetus 853/2004, liite II, I jakso kohta B7). Näin ollen pelkästään tunnistusmerkin perusteella ei elintarvikkeesta voi päätellä, onko se eläimistä saatava elintarvike vai yhdistelmäelintarvike. Pakkausmerkinnöistä ei aina saa riittäviä tietoja, jotta voisi päätellä, kumpaan ryhmään elintarvike kuuluu.

Hunajapakkauksissa ei tarvitse olla tunnistusmerkkiä.

Komission laatiman EY asetuksen 853/2004 soveltamisohjeen kohdassa 3.3. käsitellään eläimistä saatavia elintarvikkeita ja kohdassa 3.4 käsitellään yhdistelmäelintarvikkeita. Kyseinen komission soveltamisohje, Guidance Document, löytyy internetosoitteesta:

http://europa.eu.int/comm/food/food/biosafety/hygienelegislation/index_en.htm

Ensisaapumispaikka

Ensisaapumispaikalla tarkoitetaan Suomessa sijaitsevaa elintarvikehuoneistoa, jossa ensimmäisenä otetaan vastaan Euroopan unionin toisesta jäsenvaltiosta Suomeen toimitettavia eläimistä saatavia elintarvikkeita, sekä elintarvikehuoneistoa, jossa otetaan välivarastosta vastaan näitä elintarvikkeita jakamattomina tuontierinä alle 48 tunnin säilytyksen jälkeen (EtL 6 §, ESA 4 §).

Ensisaapumispaikka voi olla esimerkiksi teurastamo, lihan leikkaamo, varasto ja valmistuspaikka tai se voi olla myös elintarvikemyymälä, ravintola tai muu suurkeittiö.

Ensisaapumistoimija

Ensisaapumistoimijalla tarkoitetaan luonnollista tai oikeushenkilöä, joka tuo (= ottaa vastaan, tuottaa toisella) tai välittää eläimistä saatavia elintarvikkeita Euroopan unionin toisesta jäsenvaltiosta Suomeen (EtL 6 §, ESA 4 §).

Termi on melko uusi. Aiemman lainsäädännön mukainen pelkän ensisaapumispaikan määritelmä osoittautui riittämättömäksi ja aiheutti epäselvyyttä eri toimijoiden vastuunjaossa. Lainsäädäntö koskee nyt selkeästi myös Suomessa toimivia toimijoita, jotka vain välittävät elintarvikkeita ilman, että he ottaisivat niitä vastaan tai että heillä olisi elintarvikehuoneistoa. Elintarvikehuoneiston fyysisestä tilasta vastaa ensisaapumispaikasta vastaava toimija ja elintarvikkeiden tuonnista vastaa aina ensisaapumistoimija.

On huomioitava, että ensisaapumistoimija voi samanaikaisesti toimia kahdessa roolissa:

- vastaanottaa eläimistä saatavia elintarvikkeita ja/tai
- välittää niitä toisille ensisaapumistoimijoille.

Toimijan on huomioitava erilaiset roolit ensisaapumistoiminnassaan ja ensisaapumistoimintaa koskevassa omavalvonnassaan sekä pidettävä kumpikin toiminto selkeästi erillään toisistaan. Tämä tarkoittaa käytännössä esimerkiksi sitä, että toimijalla on oltava erilliset kirjanpidot vastaanotetuista ja välitetyistä elintarvikelähetyksistä.

Paikallisen ensisaapumisvalvontaviranomaisen on myös otettava toimijan erilaiset roolit ensisaapumisvalvonnassa huomioon.

Lähetys

Lähetyksellä tarkoitetaan joukkoa samaa elintarvikelajia olevia myyntiyksiköitä, jotka on tuotettu, valmistettu tai pakattu samassa laitoksessa ja lähetetty Suomeen samanaikaisesti (ESA 4 §).

Erä

Erällä tarkoitetaan tunnistettavaa tuoteryhmää tai -joukkoa, joka saadaan tietystä prosessista käytännöllisesti katsoen samanlaisissa oloissa ja tuotetaan tietyssä paikassa määrätyn tuotantoajan kuluessa (ESA 4 §).

2 Rekisteri ensisaapumistoimijoista ja -paikoista

Evira ylläpitää valtakunnallista rekisteriä ensisaapumistoimijoista ja -paikoista sekä antaa rekisterin tietoja valvontaa varten paikallisten ensisaapumisvalvontaviranomaisten käyttöön (EtL 83 §).

3 Ensisaapumistoimijoiden tekemät ilmoitukset

3.1 Ensisaapumistoiminnan aloittamis-, olennainen muuttaminen- ja lopettamis-ilmoitus

Ensisaapumistoimijan on tehtävä kirjallinen ilmoitus Eviraan vähintään 14 vuorokautta ennen ensisaapumistoiminnan aloittamista, toiminnan olennaista muuttamista sekä ennen toiminnan lopettamista (EtL 23 §).

Evira vastaanottaa toimijoiden EtL 23 § mukaiset ilmoitukset ensisaapumistoiminnan aloittamisesta, toiminnan olennaisesta muuttamisesta ja toiminnan lopettamisesta. Evira toimittaa aloittamisilmoituksen sekä ensisaapumistoimintaa koskevan, EtL 20 § mukaisen omavalvontasuunnitelman hyväksymistä varten sille paikalliselle ensisaapumisvalvontaviranomaiselle, jonka valvonta-alueella on toimijan kotipaikka tai jonka valvonta-alueella sijaitsevasta toimipisteestä toimintaa harjoitetaan (EtL 15 §).

Mikäli ensisaapumistoimija toimii useamman kuin yhden paikallisen ensisaapumisvalvontaviranomaisen valvonta-alueella, Evira toimittaa toimijan aloittamisilmoituksen tiedoksi kaikille paikallisille ensisaapumisvalvontaviranomaisille, joiden valvonta-alueella toimijalla on ilmoituksensa mukaan ensisaapumistoimintaa.

Eläimistä saatavia elintarvikkeita **vastaanottavan toimijan** aloittamisilmoitukseen on sisällytettävä ESA:n 8 §:n 1 momentin mukaiset tiedot:

- ensisaapumistoimijan nimi, osoite, puhelinnumero, telefaxnumero, Y-tunnus sekä vastuuhenkilö
- tiedot ensisaapumistoimijan käyttämistä ensisaapumispaikoista ja näiden yhteystiedot
- vastaanotettavaksi tarkoitettujen eläimistä saatavien elintarvikkeiden laji
- kuvaus toiminnan laajuudesta ja lähetystiheydestä
- milloin elintarvikkeiden vastaanottaminen on tarkoitus aloittaa.

Toimijan, joka ei itse vastaanota eläimistä saatavia elintarvikkeita (**välittäjä**), on aloittamisilmoituksessaan ilmoitettava seuraavat tiedot (ESA 8 § 2 mom.):

- ensisaapumistoimijan nimi, osoite, puhelinnumero, telefaxnumero, Y-tunnus sekä vastuuhenkilö
- tiedot niistä ensisaapumistoimijoista, joille se välittää näitä elintarvikkeita
- välitettäväksi tarkoitettujen eläimistä saatavien elintarvikkeiden laji
- kuvaus toiminnan laajuudesta ja lähetystiheydestä
- milloin elintarvikkeiden välitys on tarkoitus aloittaa.

Mikäli toimija **sekä välittää että ottaa vastaan** eläimistä saatavia elintarvikkeita, on toimijan tehtävä ilmoitus kummastakin toiminnasta.

3.2 Kuukausi-ilmoitus vastaanotetuista lähetyksistä

Ensisaapumistoimijan tulee toimittaa Eviraan kuukausittainen yhteenvetoilmoitus **kai-kista** vastaanottamistaan eläimistä saatavien elintarvikkeiden lähetyksistä ilmoituskuukautta seuraavan kuukauden 15 päivään mennessä (ESA 10 § 2 ja 3 mom.). Esimerkiksi tammikuuta koskevat tiedot annetaan viimeistään 15. helmikuuta.

Lähetysten saapumisilmoitukseen on sisällytettävä seuraavat tiedot (ESA:n 10 §:n 2):

- lähetyksen elintarvikelaji
- lähetyksen määrä (kg)
- erien lukumäärä
- lähtömaa
- lähettävä laitos
- alkuperämaa
- alkuperälaitos.

Elintarvikkeiden lähetyspaikan on pääsääntöisesti oltava asetuksen 853/2004 mukaisesti hyväksytty laitos. Hyväksyntää ei kuitenkaan vaadita, jos sekä lähettäjä että vastaanottaja ovat vähittäismyyntiliikkeitä, ja elintarvikkeiden toimittaminen on vähäistä ja paikallista (esimerkiksi Haaparannan ja Tornion vähittäismyymälöiden välinen pienimuotoinen kauppa). Hyväksyntää ei myöskään vaadita, jos lähettäjä on tukkuliike, jonka toimintaan kuuluu ainoastaan välivarastointi ja kuljetus (853/2004 artikla 1 kohta 5. ja 4 artikla kohta 2).

4 Eviran luettelo vastaanotetuista lähetyksistä

Evira pitää luetteloa vastaanotetuista lähetyksistä ensisaapumistoimijoilta saamiensa kuukausi-ilmoitusten perusteella ja antaa luettelon tietoja valvontaa varten paikallisten ensisaapumisvalvontaviranomaisten käyttöön (ESA 10 §).

5 Eläimistä saatavat elintarvikkeet

5.1 Eläimistä saatavien elintarvikkeiden luokittelu

Eläimistä saatavat elintarvikkeet luokitellaan ensisaapumisvalvonnassa pääluokkiin Liitteessä 2 taulukon 1 mukaisesti. Siipikarjanliha (pääluokka 3) ja muun eläimen liha (pääluokka 4) jaetaan lisäksi alaluokkiin eläinlajin mukaan taulukoiden 2 ja 3 mukaisesti. Muut eläimistä saatavat elintarvikkeet jaetaan ainoastaan pääluokkiin.

Ensisaapumistoiminnan ohjeet toimijoille

Riskielintarvikkeina pidetään taulukon 1 (Liite 1) kohdissa 1 - 6 mainittuja eläimistä saatavia elintarvikkeita, jotka ovat:

- naudan, sian ja kaiken siipikarjan liha
- kaikkien eläinlajien lihasta valmistetut jauheliha, raakalihavalmisteet tai mekaanisesti erotettu liha (luulihaa, MSM), kypsennettyinä syötäviksi tarkoitetut lihavalmisteet (raa'at suolatut joulukinkut)
- muiden eläinlajien liha
- elävät simpukat, piikkinahkaiset, vaippaeläimet ja merikotilot
- elävät ravut ja muut elävät äyriäiset
- kananmunat.

5.2 Yhdistelmäelintarvikkeet

Yhdistelmäelintarvikkeet eivät kuulu ensisaapumisvalvonnan piiriin.

Komission laatimien asetuksen 853/2004 soveltamisohjeiden kohdassa 3.3. käsitellään eläimistä saatavia elintarvikkeita ja kohdassa 3.4 käsitellään yhdistelmäelintarvikkeita. Komission laatima ohje, Guidance Document, on saatavilla internetosoitteesta: http://europa.eu.int/comm/food/food/biosafety/hygienelegislation/index_en.htm

Tunnistusmerkki saadaan liittää myös sellaiseen yhdistelmäelintarvikkeeseen (853/2004 1 artikla, 2-kohta), joka on valmistettu kyseisen asetuksen mukaisessa laitoksessa (853/2004, liite II, I jakso kohta B7). Näin ollen pelkästään tunnistusmerkin perusteella ei elintarvikkeesta voi päätellä, onko se eläimistä saatava elintarvike vai yhdistelmäelintarvike. Pakkausmerkinnöistä ei aina saa riittäviä tietoja, jotta voisi päätellä, kumpaan ryhmään elintarvike kuuluu.

6 Toimijan omavalvontasuunnitelma ensisaapumistoiminnan osalta

6.1 Yleistä

Elintarvikealan toimijan on noudatettava kaikessa toiminnassaan riittävää huolellisuutta, jotta elintarvike, elintarvikehuoneisto ja alkutuotantopaikka sekä elintarvikkeen säilytys-, kuljetus- ja käsittelyolosuhteet täyttävät elintarvikelain vaatimukset (EtL16 §).

Elintarvikealan toimijan on laadittava kirjallinen suunnitelma omavalvonnasta, noudatettava sitä ja pidettävä sen toteutumisesta kirjaa (EtL 20 §).

Ensisaapumistoimijan on toimitettava omavalvontasuunnitelman ensisaapumistoimintaa käsittävä osio Eviraan toiminnan aloittamisilmoituksen yhteydessä. Omavalvontasuunnitelmaan on liitettävä vastaanotettavia elintarvikkeita koskeva näytteenotto- ja tutkimussuunnitelma. Evira toimittaa omavalvontasuunnitelman paikalliselle ensisaapumisvalvontaviranomaiselle käsiteltäväksi ja hyväksymistä varten.

6.2 Eläimistä saatavia elintarvikkeita vastaanottavan toimijan omavalvontasuunnitelma ensisaapumistoiminnan osalta

Toiminnan aloittamis- tai olennainen muuttamisilmoitus

Ensisaapumistoimijan on tehtävä kirjallinen ilmoitus Eviraan vähintään 14 vrk ennen toiminnan aloittamista, olennaista muuttamista ja lopettamisesta (EtL 23 §).

Eläimistä saatavia elintarvikkeita vastaanottavan toimijan aloittamisilmoitukseen on sisällytettävä ESA:n 8 §:n 1 momentin mukaiset tiedot:

- ensisaapumistoimijan nimi, osoite, puhelinnumero, telefaxnumero, Y-tunnus sekä vastuuhenkilö
- tiedot ensisaapumistoimijan käyttämistä ensisaapumispaikoista ja näiden yhteystiedot
- vastaanotettavaksi tarkoitettujen eläimistä saatavien elintarvikkeiden laji
- kuvaus toiminnan laajuudesta ja lähetystiheydestä
- milloin elintarvikkeiden vastaanottaminen on tarkoitus aloittaa.

6.2.1 Kuukausi-ilmoitukset vastaanotetuista lähetyksistä

Toimijan tulee toimittaa Eviraan viimeistään kunkin kuukauden 15. päivänä yhteenvetoilmoitus edellisenä kuukautena vastaanottamistaan lähetyksistä. Yhteenvetoilmoitukseen on sisällytettävä ensisaapumispaikkakohtaiset tiedot lähetysten elintarvikelajista, erien lukumäärästä, koosta (kg), lähtömaasta, lähettävästä laitoksesta, alkuperämaasta ja alkuperälaitoksesta.

Toimijan on ilmoitettava valvontaviranomaiselle lähetysten saapumisesta ensisaapumispaikkaan välittömästi niiden saavuttua, jos paikallinen ensisaapumisvalvontaviranomainen on katsonut sen välttämättömäksi valvonnan kannalta (ESA 10 § 1 mom).

6.2.2 Kuvaus vastaanotettavien lähetysten tarkastamisesta

Vastaanotetut lähetyserät on tarkastettava välittömästi niiden saavuttua ja varmistettava, että asiakirjat ja elintarvikkeet vastaavat toisiaan sekä mitattava lämpötila (ESA 11 §).

- Tarkastettava, että lähetyksiä on seurannut riittävät ja hyväksyttävät asiakirjat (ESA 11 §). Säädösten perusteella (853/2004 ja 1688/2005) edellytetään kaupallinen asiakirja ja siihen jäljitettävissä oleva analyysitodistus lihalähetyksiltä seuraavasti ESA 7 §:

Ensisaapumistoiminnan ohjeet toimijoille

naudan, sian ja siipikarjan (kana, kalkkuna, helmikana, ankka tai hanhi) lihan sekä näistä lihalajeista valmistetun jauhelihan lähetykset

Asiakirjan liitteeksi ei vaadita analyysitodistusta sellaisilta naudat ja sian lihan lähetyksiltä, jotka tulevat kuumennettävien elintarvikkeiden valmistusaineksiksi. Vastaavaa helpotusta ei ole siipikarjan lihalla.

Kaupallisia (salmonella)asiakirjoja ei vaadita Ruotsista ja Norjasta Suomeen tuotavilta lähetyksiltä.

- Kanamunälähetysten mukana on oltava TRACES - mallin mukainen terveystodistus. Vaatimus koskee myös kananmunia, jotka on tarkoitettu kuumennettävien tuotteiden valmistukseen
- Tarkastettava, että elintarvikkeissa, niiden kääreissä, pakkauksissa tai niitä seuraavissa asiakirjoissa on lainsäädännön mukaiset merkinnät ja muut pakkausmerkintämääräysten mukaiset merkinnät, ESA 11 §: eläimistä saatavissa elintarvikkeissa, niiden kääreissä tai pakkauksissa on oltava terveystodistus (puoli- ja neljännesruhot) ja tunnistusmerkki (pakatut tuotteet) kts. sivu 1.
- Tarkastettava, että naudantalihälähetyksissä, niiden kääreissä tai pakkauksissa on naudantaliha merkintäjärjestelmän mukaiset merkinnät ja että naudantalihaerät ovat yhdistettävissä lähetyksiin jäljitettävyyssivun (esimerkiksi eränumero) avulla. Jauhetun naudantaliha lähetyksiltä ei toistaiseksi vaadita naudantaliha merkintäjärjestelmän tietoja. Ensisaapumistoimijan on siirrettävä naudantaliha jäljitettävyyttä koskevat merkinnät sekä naudantaliha merkintäjärjestelmän mukaiset merkinnät käärittyihin naudantalihaeriin, jos toimija jakaa käärittyjä naudantalihaeriä eteenpäin eikä niissä ole ko. merkintöjä
- Tarkistettava, että elävien simpukoiden ja ostereiden lähetyksissä on oltava EY-asetuksen 853/2004 art. 7 ja liitteen III VII - jakson mukaiset pakkausmerkinnät ja rekisteröintiasiakirja
- Tarkistettava, että EU:n ulkopuolisesta maasta peräisin olevat elintarvikkeet ovat peräisin sellaisesta maasta ja laitoksesta, josta eläinlääkinnällisestä rajatarkastuksesta annetun lain nojalla saadaan tuoda Suomeen eläimistä saatavia elintarvikkeita (EtL 23 §). Tieto EU:n hyväksymistä maista ja laitoksista löytyy Eviran internet-sivuilla olevasta linkistä, http://www.evira.fi/portal/fi/elintarvikkeet/valvonta_ ja_yritt_j_t/ensisaapumis_valvonta/
- Varmistettava, että elintarvike täyttää EY:n komission antamien suojapäätösten vaatimukset, jotka on saatavilla maa- ja metsätalousministeriön internet-sivuilta osoitteesta
- http://www.mmm.fi/el/laki/komsuojapaatokset_eu.html ESA 11 §
- Kun ensisaapumispaikasta toimitetaan "kuumennustarkoituksella" elintarvikkeita (naudan ja sian lihaa sekä näistä valmistettua jauhelihaa tai kananmunia) toiseen elintarvikehuoneistoon, on käyttötarkoitus merkittävä sekä asiakirjoihin että elintarvikkeiden pakkauksiin. Kaupallisessa asiakirjassa on oltava lihan, jauheliha ja raakalihavalmisteiden osalta merkittynä myös tuotteiden alkuperämaat (ESA 13 §). Naudat ja sian liha voidaan "kuumennustarkoitukseen" toimittaa vain lihavalmistelaitokseen (ESA 5 § 3 mom) ja kananmunia vastaavasti vain munatuotteita valmistavaan laitokseen (ESA 6 § 3 mom).

Ensisaapumistoiminnan ohjeet toimijoille

- Ensisaapumistoimijan on varmistettava, että ensisaapumispaikasta toiseen elin-tarvikehuoneistoon luovutettavissa elintarvikkeissa on yleisten pakkausmerkintä-vaatimusten mukaiset merkinnät

6.2.3 Toimenpiteet havaittaessa epäkohtia

- Omavalvontasuunnitelmassa on oltava kuvaus siitä, miten toimitaan havaittaessa epäkohtia (ESA 9 §)
- Toimijan on ilmoitettava valvontaviranomaiselle, jos se havaitsee omavalvonnassa terveysvaaroja (EtL 24 §).
- Ensisaapumistoimija ei saa ottaa lähetystä käyttöön tai luovuttaa sitä edelleen ennen kuin se on tarkastuksessa todennut lähetyksen ja sitä seuraavien asiakirjojen täyttävän lainsäädännön vaatimukset (ESA 11 §).
- Elintarvikkeita vastaanottavan toimijan on ilmoitettava merkittävistä omavalvonnassa tai muuten esille tulleista terveysvaaroista sekä toimenpiteistä, joihin kyseisten epäkohtien korjaamiseksi on ryhdytty (EtL 24 §).
- Elintarvikkeita vastaanottavan toimijan on ilmoitettava valvontaviranomaiselle omavalvontatutkimuksessa todetusta salmonellasta ja erän palauttamisesta
- Elintarvikkeita vastaanottavan toimijan on ilmoitettava valvontaviranomaiselle omavalvontatarkastuksen perusteella EtLn 18 §:n mukaisesta alkuperää, asiakirjoja tai todistuksia koskevien puutteiden johdosta tekemästään omavalvontapalautuksesta
- Elintarvikkeita vastaanottavan toimijan on ilmoitettava valvontaviranomaiselle omavalvontapalautuksesta, jonka se on tehnyt sen johdosta, että elintarvike ei ole täyttänyt sille asetettuja lämpötilamääräyksiä
- Havaitessaan omavalvontatutkimuksessa salmonellaa erityistakuuasetuksen tarkoittamassa lihassa toimijan on palautettava tai hävitettävä elintarvike (EtL 23 §).

6.2.4 Näytteenotto- ja tutkimussuunnitelma

Omavalvontasuunnitelmaan on sisällytettävä näytteenotto- ja tutkimussuunnitelma (EtL 23 §). Näytteitä on otettava ja tehtävä tarpeelliset tutkimukset riskinarvioinnin periaatteita noudattaen. Naudan, sian ja siipikarjan lihasta ja näiden eläinlajien lihasta valmistetusta jauhelihasta sekä raakalihavalmisteista on tutkittava salmonella (ESA 12 §). ”Kuumennukseen” -tarkoituksella lähetettävistä naudan ja sian lihan lähetyksistä tulee ottaa näytteet salmonellatutkimuksia varten kerran vuodessa.

6.2.5 Kuvaus kirjanpidosta

- Toimijan on pidettävä omavalvontakirjanpitoa vastaanotettujen eläimistä saatavien elintarvikkeiden lajista ja määrästä, saapumispäivästä, lähtömaasta, lähetävästä laitoksesta sekä alkuperämaasta ja alkuperälaitoksesta (ESA 14 §).

Ensisaapumistoiminnan ohjeet toimijoille

- Omavalvontakirjanpidosta on myös käytävä ilmi elintarvikkeista tehdyt tutkimukset ja niiden tulokset sekä lähetyksissä havaitut puutteet ja niiden johdosta tehdyt toimenpiteet (ESA 14 §).
- Ensisaapumispaikoista eteenpäin toimitettavien lähetysten osalta omavalvontakirjanpidosta on käytävä ilmi elintarvikkeiden laji ja määrä (kg), lähtöpäivä sekä vastaanottaja. Lähetysten mukana on seurattava kaupallinen asiakirja, josta edellä mainitut tiedot käyvät esille (ESA 13 §).
- Ensisaapumispaikkoihin saapuneet lähetykset on kirjanpidossa kyettävä yhdistämään ensisaapumispaikoista eteenpäin toimitettaviin lähetyksiin (ESA 14 §).
- Lähetyksiä koskeva kirjanpito ja lähetyksiä seuranneet asiakirjat on säilytettävä vähintään kahden vuoden ajan (ESA 14 §). Ensisaapumistoimijan on pyydettyessä toimitettava elintarvikkeiden mukana kopiot lähetyksestä seuranneista erityistakuuasiakirjoista (salmonella-asiakirja), ESA 13 §.

6.3 Eläimistä saatavia elintarvikkeita välittävän toimijan omavalvontasuunnitelma ensisaapumistoiminnan osalta

Elintarvikealan toimijan on laadittava kirjallinen suunnitelma omavalvonnasta, noudatettava sitä ja pidettävä sen toteutumisesta kirjaa (EtL 20 §).

Ensisaapumistoimijan on toimitettava omavalvontasuunnitelma Eviraan toiminnan aloittamisilmoituksen yhteydessä (EtL 20 §). Evira toimittaa omavalvontasuunnitelman paikalliselle ensisaapumisvalvontaviranomaiselle käsiteltäväksi ja hyväksymistä varten.

Ensisaapumistoimijan, joka ei itse vastaanota eläimistä saatavia elintarvikkeita, omavalvontasuunnitelman on kuitenkin sisällettävä ainoastaan kirjanpito välitettävistä lähetyksistä (ESA 9 §).

6.3.1 Kuvaus ilmoitusten tekemisestä

Ensisaapumistoimijan on tehtävä kirjallinen ilmoitus Eviraan vähintään 14 vrk ennen toiminnan aloittamista, olennaista muuttamista ja lopettamisesta (EtL 23 §).

Toimijan, joka ei itse vastaanota eläimistä saatavia elintarvikkeita (välittäjät), on aloittamisilmoituksessaan ilmoitettava seuraavat tiedot (ESA 8 § 2 mom.):

- Ensisaapumistoimijan nimi, osoite, puhelinnumero, telefaxnumero, Y-tunnus sekä vastuuhenkilö
- Tiedot niistä **ensisaapumistoimijoista, joille toimija välittää** näitä elintarvikkeita
- Välitettäväksi tarkoitettujen eläimistä saatavien elintarvikkeiden laji
- Kuvaus toiminnan laajuudesta ja lähetystiheydestä
- Milloin elintarvikkeiden vastaanottaminen on tarkoitus aloittaa.

6.3.2 Kirjanpito

Ensisaapumistoimijan, joka ei itse vastaanota eläimistä saatavia elintarvikkeita, oma- valvontasuunnitelman on sisällettävä ainoastaan kirjanpito välitettävistä elintarvikkeis- ta (ESA 9 §). Lähetyksiä koskeva kirjanpito on säilytettävä vähintään kahden vuoden ajan lähetysten välittämisen jälkeen (ESA 14 §).

7 Salmonellaa koskevat erityistakuut

7.1 Lainsäädäntö

- EY:n asetus 853/2004
- EY:n asetus 1688/2005.

7.2 Erityistakuuasetuksen 1688/2005 vaatimukset

Suomeen toimitettavista **naudan, sian ja siipikarjan (kana, kalkkuna, helmikana, anka ja hanhi) lihaa sekä näistä valmistettua jauhelihaa** sisältävistä lähetyksistä on otettava näytteet lähettävässä laitoksessa ja tutkittava salmonellan varalta. Tulos on oltava negatiivinen. Lähetyksen mukaan on liitettävä erityistakuuasetuksen liitteen IV mukainen kaupallinen asiakirja ja laboratorion tutkimustulos, jotka ovat yhdistettä- vissä lähetyksiin ja lähetettyihin elintarvikkeisiin. Kaupalliseen asiakirjaan on merkittävä lihan, jauhelihan ja raakalihavalmisteiden alkuperämaa ja -laitostiedot sil- loin, kun liha on peräisin muualta kuin lähtömaasta ja -paikasta (esimerkiksi kohtaan 5 EY asetuksen 1688/2005 kaupallisen asiakirjan mallissa). Suomessa voidaan hy- väksyä jollain yleisellä maailmankaupan kielellä (esimerkiksi englanti) laaditut asiakir- jat.

Tutkimusta ei ole tarvinnut tehdä, jos lähetyksen toimittaneessa jäsenvaltiossa toteu- tetaan vastaavanlaista komission hyväksymää salmonellavalvontaohjelmaa kuin Suomessa. Tällaisia valtioita ja laitoksia ovat vain Ruotsi ja Norja ja niiden kaikki lai- tokset (ESA liite 1).

Naudan ja sianlihan lähetystä ei myöskään ole tarvinnut tutkia, jos se on tarkoitettu lihavalmistelaitokseen kuumennettavien tuotteiden valmistukseen (ESA 5 § 3.mom).

Näytteet pitää ottaa lähettävässä laitoksessa ja näytteenotto on kohdistettava kuhun- kin Suomeen toimitettavaan lähetykseen, millä tarkoitetaan samalla lähetyksiin lähetettyjen elintarvikkeiden joukkoa. Käytännössä tämä tarkoittaa muun muassa sitä, että Brasiliasta Eurooppaan tulleesta asetuksen 1688/2005 tarkoittamasta lihas- ta edelleen Suomeen toimitettavat lähetykset on tutkittava salmonellojen varalta eu- rooppalaisessa lähettävässä laitoksessa. Jos ensimmäinen vastaanottava laitos raja- tarkastuksen jälkeen kuitenkin on Suomessa (CVED - asiakirjan mukaan) riippumatta

Ensisääpämistojen ohjeet toimijoille

rajatarkastusmaasta, niin erää ei lueta sisämarkkinakaupan eräksi, vaan kolmasmaatuonniksi. Esimerkki: Brasiliasta lähetetään lihalähetys Suomeen. Lähetykselle tehdään eläinlääkinnällinen rajatarkastus matkan varrella Rotterdamissa, mutta ensimmäinen vastaanottava yritys rajatarkastuksen jälkeen on Suomessa. Tällainen tuonti ei ole sisämarkkina-kauppaa. Jos lähetys sen sijaan jaetaan Rotterdamissa, tulee toimituksista sisämarkkinakauppaa ja jokaiselle osalähetykselle on oltava omat kaupalliset asiakirjat.

Erityistakuuasetus sisältää myös munien alkuperäparvien salmonellatutkimuksia koskevat vaatimukset toimitettaessa kananmunia Suomeen. Lähetysten mukana on oltava asetuksen liitteen V mukainen terveystodistus. Myöskään nämä vaatimukset eivät koske Ruotsista ja Norjasta tulevia lähetysliikkeitä.

Ruotsin, Norjan ja Suomen yhteisen tulkinnan mukaan ei näiden maiden välisessä lihan, jauhelihan ja kanamunien kaupassa vaadita erityistakuuasetuksen 1688/2005 mukaisia salmonellatutkimuksia eikä asiakirjoja tai terveystodistuksia.

Erityistakuuasetus ei koske seuraavia elintarvikkeita:

- muiden eläinlajien kuin naudan, sian ja em. siipikarjan liha sekä niistä valmistettu jauheliha
- mekaanisesti irrotettu liha (luuliha, MSM)
- minkään eläinlajin lihasta tehty raakalihavalmisteet, lihavalmisteet
- munatuotteet
- muut linnunmunat kuin kananmunat

7.3 Tulkintoja liittyen asetuksen 1688/2005 kaupalliseen asiakirjaan ja salmonellatutkimuksiin

Salmonellaa koskeva kaupallinen asiakirja analyysitodistuksineen liitetään lähetystä koskevan kansainvälisen kaupan rahtikirjan liitteeksi. Kutakin lähetystä varten on oltava oma salmonellaa koskeva kaupallinen asiakirjansa ja siihen liitetty analyysitodistus tarvittaessa. Muunkin muotoinen kaupallinen asiakirja voidaan hyväksyä, edellyttäen, että se sisältää lomakemallin mukaiset olennaiset tiedot.

- Kaupallinen asiakirja on laadittava vastaanottajamaan virallisella kielellä. Myös englanninkieliset asiakirjat hyväksytään Suomessa
- Kaupallinen asiakirja on laadittava kolmena kappaleena (alkuperäinen ja kaksi jäljennöstä). Alkuperäinen kappale lähetetään ensisääpumispaikkaan, jonka on säilytettävä se kaksi vuotta.
- Kaupallisen asiakirjan 1-kohdan tiedoissa on pääsääntöisesti oltava mainittuna lähettävän laitoksen hyväksymisnumero. Jos tuote on peräisin muusta hyväksytystä elintarvikehuoneistosta kuin laitosten elintarvikehuoneistosta, ei numeroa voida vaatia.
- Asiakirjan viitenumero on allekirjoitaneen vastuuhenkilön antama viitenumero, jonka avulla salmonellatutkimusten analyysitodistus ja tavaraerä ovat yh-

Ensisaapumistoiminnan ohjeet toimijoille

distettävissä toisiinsa. Ensisaapumistoimijan on tarvittaessa osoitettava jäljitettävyyden valvontaviranomaiselle.

- Asiakirjan sivumäärään lasketaan kuuluvaksi myös analyysitodistuksen sivut
- Kaupallisen asiakirjan 2-kohdassa on oltava selkeästi vastaanottajan tiedot, määränpäälaitoksen hyväksyntänumero ei ole välttämätön.
- Kaupallisen asiakirjan 5-kohdassa on esitettävä tuotteen alkuperämaa- ja alkuperälaitostiedot, jos tuote on peräisin muualta kuin lähetyspaikasta ja maasta.
- Kaupallisen asiakirjan 6-kohdassa on tarpeettomat vaihtoehdot on yliviihittava. Ensimmäinen vaihtoehto edellyttää, että analyysitodistus on oltava asiakirjan liitteenä.
- Naudan, sian ja siipikarjan lihaan ja jauhelihaan liittyvät näytteenoton säännöt on esitetty asetuksen liitteissä I ja II. Näytteenoton määrä on riippuvainen lähetysten sisältämien pakkausyksiköiden määrästä ja niiden koosta.

8 Omavalvontasuunnitelman hyväksyminen ensisaapumistoiminnan osalta

Toimijoiden ensisaapumistoimintaa koskevat omavalvontasuunnitelmat tulee saattaa ajan tasalle ja hyväksyä vastaamaan lainsäädännön vaatimuksia vuoden 2008 loppuun mennessä.

Evira toimittaa aloittamisilmoituksen sekä ensisaapumistoimintaa koskevan, EtL 20 § mukaisen omavalvontasuunnitelman hyväksymistä varten sille paikalliselle ensisaapumisvalvontaviranomaiselle, jonka valvonta-alueella on toimijan kotipaikka tai jonka valvonta-alueella sijaitsevasta toimipisteestä toimintaa harjoitetaan (EtL 15 §).

Mikäli ensisaapumistoimija toimii useamman kuin yhden paikallisen ensisaapumisvalvontaviranomaisen valvonta-alueella, Evira toimittaa toimijan aloittamisilmoituksen tiedoksi kaikille paikallisille ensisaapumisvalvontaviranomaisille, joiden valvonta-alueella toimijalla on ilmoituksensa mukaan ensisaapumistoimintaa.

9 Lähetyksen palauttaminen lähtömaahan

9.1 Kaupallinen palautus

Silloin kun toimijalla on oikeus oma-aloitteisesti palauttaa toisesta jäsenvaltiosta toimitettu eläimistä saatava elintarvike lähtömaahan (kaupallinen palautus).

Toimijalla on EtL:n 60 §:n 1 momentin mukaan mahdollisuus palauttaa elintarvike, jos

- Elintarvike ei täytä EtL:n 18 §:ssä tarkoitettuja merkitsemistä, alkuperää, asiakirjoja tai todistuksia koskevia vaatimuksia (kaupallisen asiakirjan 5-kohta)
- Omavalvontatutkimuksessa todetaan salmonellaa elintarvikkeessa, joka kuuluu erityistakuuasetuksen piiriin (kaupallisen asiakirjan 2-kohta)
- Elintarvikkeen lämpötila on kuljetuksen tai välivarastoinnin aikana muuttunut niin, ettei se täytä elintarvikemääräysten vaatimuksia (kaupallisen asiakirjan 4-kohta). Jos lämpötilan kohoamisesta johtuen todetaan, että kyseinen tuote on elintarvikkeeksi kelpaamaton, palauttaminen ei ole mahdollista.

9.2 Viranomaisen hylkäämä lähetys

Jos paikallinen ensisaapumisvalvontaviranomainen hylkää elintarvikelähetysten ja antaa toimijalle mahdollisuuden palauttaa elintarvikkeen lähtömaahan, sitä ei saa palauttaa ennen kun Evira on varmistanut lähtömaan viranomaisilta, että elintarvikkeen saa palauttaa kyseiseen maahan (EtL 60 §, ESA 17 §).

Paikallisen ensisaapumisvalvontaviranomaisen tulee ilmoittaa Eviraan ensisaapumistoimijan aikomuksesta palauttaa hylätty elintarvike lähtömaahan. Evira lähettää palautuslupakyselyn lähtömaan valvontaviranomaisille ja palautusluvan saatuaan Evira ilmoittaa asiasta kyseiselle paikalliselle ensisaapumisvalvontaviranomaiselle.

10 Ohjeen päivittäminen

Evira päivittää tämän ohjeen tarpeen mukaan. Päivitetty versio lähetetään aina kaikille ensisaapumistoimijoille ja se löytyy myös Eviran internet-sivuilta osoitteesta www.evira.fi/ensisaapumisvalvonta.

Tuonti- ja markkina- ja valvontayksikkö

Ensisaapumistoiminnan ohjeet toimijoille

11 Internet - linkkejä

Elintarviketurvallisuusvirasto Evira/Ensisaapumisvalvonta:

http://www.evira.fi/portal/fi/elintarvikkeet/valvonta_ja_yrittajien_t/ensisaapumisvalvonta/

Luettelot hyväksytyistä eläimistä saatavia elintarvikkeita tuottavista EU-laitoksista:

http://ec.europa.eu/food/food/biosafety/establishments/list_en.htm

Luettelot hyväksytyistä eläimistä saatavia elintarvikkeita tuottavista laitoksista kolmansissa maissa:

http://ec.europa.eu/food/food/biosafety/establishments/third_country/index_en.htm

Maa- ja metsätalousministeriön ylläpitämä luettelo komission suojapäätöksistä:

http://wwwb.mmm.fi/el/laki/komsuojapaaatokset_eu.html

12 Eviran yhteystiedot ensisaapumistoimintaan liittyviä yhteydenottoja varten

Postiosoite:

Elintarviketurvallisuusvirasto Evira
Tuonti- ja markkina- ja valvontayksikkö
Ensisaapumisvalvonta
Mustialankatu 3
00790 Helsinki

Sähköposti:

ensisaapumisvalvonta@evira.fi

Yhteyshenkilöt:

Ylitarkastaja Britta Wiander
puh. 020 77 25381 gsm. 050 4310 984
faksi 020 77 25318

Ylitarkastaja Joni Haapanen
puh. 020 77 24243 gsm. 050 400 8341
faksi 020 772 4353

Tuonti- ja markkinavalvontayksikkö

Ensisaapumistoiminnan ohjeet toimijoille

LIITTEET

- Ilmoitus ensisaapumistoiminnan aloittamisesta-, olennaisesta muuttamisesta ja lopettamisesta
- Ensisaapumistoimijan kuukausittainen yhteenvetoilmoitus vastaanotetuista eläimistä saatavista elintarvikkeista
- Eläimistä saatavien elintarvikelajien luokittelu ensisaapumistoiminnassa (Liite 1)
- Luettelo kansainvälisistä maatunnuksista (Liite 2)

TIEDOKSI

MMM/ELO
KTM/MOS
Elintarviketeollisuusliitto ry
Päivittäistavarakauppa ry
Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry
Tullilaitos

Täyttöohje Eviran lomakkeelle *Evira 87307*: Ilmoitus ensisaapumistoiminnan aloittamisesta, olennaisesta muuttamisesta tai lopettamisesta

1. Ilmoituksen tekevän ensisaapumistoimijan nimi
2. Kohdassa 1 mainitun ensisaapumistoimijan Y-tunnus
3. Kohdassa 1 mainitun ensisaapumistoimijan postiosoite
4. Asia, jota ilmoitus koskee. Rastitetaan oikea vaihtoehto.
5. Ensisaapumistoiminnasta vastaavan henkilön nimi
6. Kohdassa 5 mainitun vastuuhenkilön puhelinnumero
7. Kohdassa 5 mainitun vastuuhenkilön telefaksinumero
8. Kohdassa 5 mainitun vastuuhenkilön sähköpostiosoite
9. Osoite, jossa ensisaapumistoimintaan liittyvät asiakirjat eli ensisaapumistoiminnan omavalvontasuunnitelma sekä saapuneiden erien asiakirjat ovat viranomaisen tarkastettavissa.
10. Merkitään rastittamalla, onko ensisaapumistoiminnan luonne eläimistä saatavien elintarvikkeiden vastaanottoa vai välittämistä vai kumpaakin. Jos toimintaan kuuluu sekä vastaanottoa että välittämistä, tulee kohtaan 12 eritellä nämä kaksi toimintaa: mitkä tuotteet ja määrät on tarkoitettu vastaanotettaviksi ja mitkä välitettäviksi. Tarvittaessa toimija voi täyttää kaksi ilmoitusta, joista toinen koskee vastaanottoa ja toinen välitystä.
11. Toiminnan alkamisajankohta / muutosten voimaantuloajankohta / toiminnan lopettamisajankohta
12. Käytettävän ensisaapumispaikan tai -paikkojen yhteystiedot. Jokainen ensisaapumispaikka ja elintarvikelaji merkitään omalle rivilleen.
13. Elintarvikelajin pääluokka ensisaapumistoiminnassa käytettävän luokittelun mukaisesti
14. Elintarvikelajin alaluokka ensisaapumistoiminnassa käytettävän luokittelun mukaisesti, täytetään tarkentavana ainoastaan pääluokille 3 (siipikarjanliha) ja 4 (muun eläimen liha).
15. Kyseisen elintarvikelajin arvioitu vastaanottomäärä kyseiseen ensisaapumispaikkaan ilmoituksen antamista seuraavan 12 kk aikana.
16. Kyseisen elintarvikelajin arvioitu vastaanottiheys (kerta/vuodessa) kyseiseen ensisaapumispaikkaan ilmoituksen antamista seuraavan 12 kk aikana.
17. Ilmoituksen antamispäivä
18. Ensisaapumistoimijan tai hänen edustajansa allekirjoitus (sähköpostilla lähetettäessä nimenselvennys riittää)

Täyttöohje Eviran lomakkeelle *Evira 87319*:

Ensisaapumistoimijan kuukausittainen yhteenvetoilmoitus vastaanotetuista, eläimistä saatavista elintarvikkeista

1. Kuukausi ja vuosi, jota ilmoitus koskee. Kuukausi-ilmoitus annetaan viimeistään ilmoituskuukautta seuraavan kuukauden 15. päivänä (esim. toukokuuta koskeva ilmoitus kesäkuun 15. päivänä). Kuukausi-ilmoitus annetaan niiltäkin kuukausilta, joiden aikana ei ole vastaanotettu eläimistä saatavia elintarvikkeita. Poikkeus: Jos ensisaapumistoimija vastaanottaa eläimistä saatavia elintarvikkeita vain harvoin tai vastaanotossa on pitkiä taukoja, voi toimija ottaa yhteyttä Eviraan. Tällöin voidaan tilanteesta riippuen sopia, että ilmoitukset annetaan harvemmin niiltä kuukausilta, jolloin eläimistä saatavia elintarvikkeita ei vastaanoteta.
2. Merkitään rastittamalla, jos ilmoituskuukauden aikana ei ole vastaanotettu eläimistä saatavia elintarvikkeita.
3. Ilmoituksen tekevän ensisaapumistoimijan nimi
4. Ensisaapumispaikka, jota ilmoitus koskee. Ensisaapumistoimijan käyttäessä useita ensisaapumispaikkoja, tulee joko jokaisesta ensisaapumispaikasta antaa erillinen ilmoitus tai merkitä ilmoitukseen selvästi, mitkä tuotteet on toimitettu mihinkin ensisaapumispaikkaan.
5. Ensisaapumistoiminnasta vastaavan henkilön nimi
6. Kohdassa 5 mainitun vastuuhenkilön puhelinnumero
7. Kohdassa 5 mainitun vastuuhenkilön sähköpostiosoite
8. Ilmoituksen antamispäivä
9. Ensisaapumistoimijan tai hänen edustajansa allekirjoitus (sähköpostilla lähetettäessä nimenselvennys riittää)
10. Elintarvikelajin pääluokka ensisaapumistoiminnassa käytettävän luokittelun mukaisesti
11. Elintarvikelajin alaluokka ensisaapumistoiminnassa käytettävän luokittelun mukaisesti, täytetään tarkentavana ainoastaan pääluokille 3 (siipikarjanliha) ja 4 (muun eläimen liha).
12. Alkuperämaan (maa, josta elintarvikkeet ovat lähtöisin) kansainvälinen maatunnus
13. Alkuperälaitoksen (laitos, josta elintarvikkeet ovat lähtöisin) hyväksymisnumero
14. Lähtömaan (maa, josta elintarvikkeet on lähetetty Suomeen) kansainvälinen maatunnus
15. Lähettävän laitoksen (laitos, josta elintarvikkeet on lähetetty Suomeen) hyväksymisnumero
16. Vastaanotettujen elintarvikkeiden kokonaismäärä (kg)
17. Vastaanotettujen lähetysten¹ kokonaismäärä (kpl)
18. Vastaanotettujen erien² kokonaismäärä (kpl)
19. **Merkitään K**, jos elintarvike on tarkoitettu kuumennustarkoitukseen (sianlihaa, naudanlihaa tai kananmunia). Tällöin elintarvikkeen kaupallisessa asiakirjassa ja pakkauksessa tulee olla maininta kuumennustarkoituksesta. **Merkitään E**, jos elintarviketta ei ole tarkoitettu kuumennustarkoitukseen edellä mainitulla tavalla
20. **Merkitään K**, jos elintarvikkeen mukana on komission salmonellaerityistakuita koskevan asetuksen 1688/2005 vaatimusten mukainen kaupallinen asiakirja. **Merkitään E**, jos elintarvikkeen mukana tulisi olla, mutta ei ole edellä mainittua, komission asetuksen 1688/2005 vaatimusten mukaista asiakirjaa. Tuotteet, joille ei vaadita asetuksen 1688/2005 mukaista kaupallista asiakirjaa, kohta jätetään tyhjäksi.
21. **Merkitään K**, jos elintarvikkeen pakkauksessa on vaatimusten mukainen³ tunnistus- tai terveystimerkki. **Merkitään E**, jos elintarvikkeen pakkauksessa ei ole vaatimusten mukaista³ tunnistus- tai terveystimerkkiä
22. Niiden erien määrä (kpl), joista on otettu näyte tutkimusta varten
23. Kohdassa 22 mainituista eristä otettujen näytteiden määrä yhteensä (kpl)
24. Kohdassa 22 mainituista eristä otettujen salmonellanäytteiden määrä yhteensä (kpl)

¹ Lähetyksellä tarkoitetaan joukkoa samaa elintarvikelajia olevia myyntiyksiköitä, jotka on tuotettu, valmistettu tai pakattu samassa laitoksessa ja lähetetty Suomeen samanaikaisesti.

² Erällä tarkoitetaan tunnistettavaa tuoteryhmää tai -joukkoa, joka saadaan tietyistä prosesseista käytännöllisesti katsoen samanlaisissa oloissa ja tuotetaan tietyssä paikassa määrätyn tuotantoajan kuluessa.

³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen 853/2004 art. 5 ja 6 sekä liitteen II jakson I mukainen merkki, joka sisältää valmistusmaan nimen tai lyhenteen, laitoksen hyväksymisnumeron ja EY-lyhenteen.

Eläimistä saatavien elintarvikelajien luokittelu ensisaapumistoiminnassa

Eläimistä saatavat elintarvikkeet luokitellaan ensisaapumisvalvonnassa pääluokkiin taulukon 1 mukaisesti. Siipikarjanliha (pääluokka 3) ja muun eläimen liha (pääluokka 4) jaetaan lisäksi alaluokkiin eläinlajin mukaan taulukoiden 2 ja 3 mukaisesti. Muut eläimistä saatavat elintarvikkeet jaetaan ainoastaan pääluokkiin.

TAULUKKO 1, Eläimistä saatavien elintarvikelajien pääluokat	
1a	naudanliha ja -jauheliha, tuore
1b	naudanliha ja -jauheliha, pakaste
1c	naudanliha MSM, tuore
1d	naudanliha MSM, pakaste
1e	naudanliha, raakalihavalmiste
1f	naudanliha, lihavalmiste
1g	nauta, muut teuraseläimistä saadut tuotteet
2a	sianliha ja -jauheliha, tuore
2b	sianliha ja -jauheliha, pakaste
2c	sianliha MSM, tuore
2d	sianliha MSM, pakaste
2e	sianliha, raakalihavalmiste
2f	sianliha, lihavalmiste
2g	sika, muut teuraseläimistä saadut tuotteet
Siipikarja: tarkennetaan ilmoittamalla myös alaluokka	
3a	siipikarjanliha ja -jauheliha, tuore
3b	siipikarjanliha ja -jauheliha, pakaste
3c	siipikarjanliha MSM, tuore
3d	siipikarjanliha MSM, pakaste
3e	siipikarjanliha, raakalihavalmiste
3f	siipikarjanliha, lihavalmiste
3g	siipikarja, muut teuraseläimistä saadut tuotteet
Muun eläimen liha: tarkennetaan ilmoittamalla myös alaluokka	
4a	muun eläimen liha ja -jauheliha, tuore
4b	muun eläimen liha ja -jauheliha, pakaste
4c	muun eläimen liha MSM, tuore
4d	muun eläimen liha MSM, pakaste
4e	muun eläimen liha, raakalihavalmiste
4f	muun eläimen liha, lihavalmiste
4g	muut eläimet, muut teuraseläimistä saadut tuotteet
5	elävät: simpukat, ravut, muut äyriäiset, piikkinahkaiset, vaippaeläimet, merikotilot
6	kananmunat
7	munat, muut kuin kananmunat
8	munatuotteet
9a	kalastustuotteet, tuoreet ja pakastetut
9b	kalastustuotteet, jalostetut
10a	juusto lämpökäsittelemättömästä maidosta
10b	juusto lämpökäsittelystä maidosta
11a	nestemäiset maitovalmisteet
11b	muut maitovalmisteet
12	hunaja

TAULUKKO 2, Pääluokan 3 (siipikarjanliha) alaluokat	
1	kana
2	kalkkuna
3	helmikana
4	ankka
5	hanhi

TAULUKKO 3, Pääluokan 4 (muun eläimen liha) alaluokat	
1	onttosarviset, lammas
2	onttosarviset, vuohi
3	onttosarviset, biisoni
11 a	sikaeläimet, villisika, tarhattu
11 b	sikaeläimet, villisika, luonnonvarainen
21 a	kanalinnut, fasaani, tarhattu
21 b	kanalinnut, fasaani, luonnonvarainen
22 a	kanalinnut, viiriäinen, tarhattu
22 b	kanalinnut, viiriäinen, luonnonvarainen
23 a	kanalinnut, muut, tarhattu
23 b	kanalinnut, muut, luonnonvarainen
31 a	strutsilinnut, kaikki, tarhattu
31 b	strutsilinnut, kaikki, luonnonvarainen
32 a	sorsalinnut, kaikki, tarhattu
32 b	sorsalinnut, kaikki, luonnonvarainen
41 a	jäniseläimet, kaikki, tarhattu
41 b	jäniseläimet, kaikki, luonnonvarainen
51 a	hirvieläimet, hirvet, tarhattu
51 b	hirvieläimet, hirvet, luonnonvarainen
52 a	hirvieläimet, peurat, tarhattu
52 b	hirvieläimet, peurat, luonnonvarainen
53 a	hirvieläimet, kauriit, tarhattu
53 b	hirvieläimet, kauriit, luonnonvarainen
54	hirvieläimet, poro
61 a	kamelieläimet, kaikki, tarhattu
61 b	kamelieläimet, kaikki, luonnonvarainen
71	hevospeläimet, hevonen
72	hevospeläimet, muut
81	matelijat, krokotiilieläimet
82	matelijat, liskot
83	matelijat, käärmeet
84	matelijat, kilpikonnat
91	sammakot
101	kotilot (etanat)
111	pussieläimet, kenguru
121	petoeläimet, karhut
122	petoeläimet, muut

LUETTELO KANSAINVÄLISISTÄ MAATUNNUKSISTA

Maa	Tunnus	Maa	Tunnus
Alankomaat	NL	Latvia	LV
Albania	AL	Libanon	LB
Algeria	DZ	Liettua	LT
Arabiemiirikunnat	AE	Luxemburg	LU
Argentiina	AR	Madagaskar	MG
Australia	AU	Malesia	MY
Bangladesh	BD	Malta	MT
Belgia	BE	Marokko	MA
Brasilia	BR	Monaco	MC
Britannia	GB	Norja	NO
Bulgaria	BG	Pakistan	PK
Chile	CL	Panama	PA
Ecuador	EC	Paraguay	PY
Egypti	EG	Peru	PE
El Salvador	SV	Portugali	PT
Espanja	ES	Puola	PL
Etelä-Afrikka	ZA	Ranska	FR
Filippiinit	PH	Romania	RO
Guatemala	GT	Ruotsi	SE
Honduras	HN	Saksa	DE
Hongkong	HK	Slovakia	SK
Indonesia	ID	Slovenia	SI
Intia	IN	Suomi	FI
Irak	IQ	Sveitsi	CH
Iran	IR	Taiwan	TW
Irlanti	IE	Tanska	DK
Islanti	IS	Thaimaa	TH
Israel	IL	Tšekki	CZ
Italia	IT	Tunisia	TN
Itävalta	AT	Turkki	TR
Japani	JP	Unkari	HU
Jemen	YE	Uruguay	UY
Jordania	JO	Uusi-Seelanti	NZ
Jugoslavia	YU	Venezuela	VE
Kanada	CA	Vietnam	VN
Kiina	CN	Viro	EE
Kolumbia	CO	Yemen	YE
Korea (Pohjois-Korea)	KP	Yhdysvallat	US
Korea (Etelä-Korea)	KR		
Kreikka	GR		
Kroatia	HR		
Kuwait	KW		
Kypros	CY		

